

III 19/1973

1119730561,1

COBISS •

merx Vestnik

GLASILO KOLEKTIVA

LETO VIII. ŠT. 1 • CELJE, JANUAR 1973

Z rastave embalaže in strojev v Parizu

Zaradi predvidene investicije v novo embalirnico je poslovni odbor podjetja sklenil, da si ogledamo novitete na področju embaliranja v svetu in to razstavo v Parizu. Že nekaj let ugotavljamo, da smo na tem področju zelo zaostali tudi v primerjavi z drugimi podjetji pri nas, zato resnično tudi v primerjavi z drugimi podjetji pri nas, zato je resnično zadnji čas, da se odločimo za modernizacijo embalirnice in pražarne.

Sejem embalaže v Parizu je bil razdeljen na pet velikih področij: embalažni material, embalirni stroji in naprave, pivovarska strojna oprema za trgovine in gostinstvo ter razstava sirov.

Emblažni oddelek je imel izredno velik prostor. Razstavljene so bile razne možne kombinacije embalaže. Zato velik napredek je prikazan pri posebni vrsti polietilenskih vrečk, ki so izredno lahke, a vseeno zelo močne. Iz tega materiala izdelujejo tudi nakupovalne vrečke. Zaradi majhne teže materiala bodo tudi sorazmerno cenejše. Interesantno je tudi, da so te vrečke v blokkih po 100 kom na vrhu perforirane in se lepo trgajo, ko jih rabiš. Prinešene vzorce smo posredovali tudi našim tovarnam, ki izdelujejo polietilenske vrečke, da bi po možnosti delale tudi te vrste ali vsaj slične.

Novost, ki je bila prikazana na sejmu je tudi luknjičast papir — polietilen za embaliranje riža v vrečkah 1/2 kg, nato pa embaliran po 1 kg v karton.

Zelo velik je tudi povdarek na embalaži iz alufolije. Za embaliranje mlete kave pa se uporablja triplex, to je alufolija + celofan + polietilen. Celofan je prevlečen s posebnim lakom. Vrečice s križnim dnom za kavo pa so izdelane iz različnih kombinacij.

Izredno bogat je bil prikaz embaliranja strojev. Prevladovali so Francozi, veliko je bilo razstavjalcev iz Nemčije, manj iz Anglije, zelo malo pa iz Italije, kar nas je

zelo začudilo. Razstavljali so tudi Španci in drugi.

Na sejmu so bile s svojimi strojnimi napravami najbolj znane tovarne kot so: Hamac — Hansella, Hesser, Hassia, Zamboni, Rovenna, Faxema, Höller in drugi.

Hamac — Hansella je prikazal stroje Hamac razne serije, sličnega kot je naš. Imajo pa že razne izboljšave, kot na primer dodatno napravo za vakuumsko pakiranje in za dodajanje CO₂ plina.

Höller je predstavil več vrst strojev za embaliranje po več komadov skupaj v skrčljivi polietilen. Tak stroj bi bil zelo primeren tudi za nas, in sicer za zavijanje šipek čaja, kamilic, drobtin in sličnih artiklov. Dobili pa smo tudi prospekte od strojev za embaliranje dišav in kave v vrečke s križnim dnom. Ti stroji so odlični in velike kapacitete, so pa tudi temu primerno dragi. Höller je demonstriral tudi stroj za embaliranje dojk-pak vrečic, ki so primerne tudi za mletu kavo.

Hesser je demonstriral stroje za embaliranje kave v vrečice s križnim dnom ter moko in riža v kartonsko embalažo. Stroji za embaliranje moke so izredno izpopolnjeni in velike kapacitete, in bi bili idealni za naše podjetje. Embaliranje je popolnoma avtomatično.

Hassia je predstavil stroje za embaliranje čajev, juh ali mlete kave v alufolijo, nato pa v kartonsko škatlo do 5 kom. V glavnem pa je imel stroje za industrijo zdravil.

Faxema ima v glavnem stroje za embaliranje moke in kave v vrečice s križnim dnom. Ti stroji so manjši, se pa lahko sestavljajo za več faz dela. Interesantno je bilo prikazano embaliranje moke v 3 ali 5 kg vrečke z ročko tako, da gospodinja pri nakupu ne rabi druge torbe.

Francoška firma TUBOPAC je imela razstavljenih zelo veliko strojev sličnih kot je naš stroj Hamac. Embalirali so različne artikle, sko-

raj vse, kar embaliramo pri našem podjetju. Embalirali so tudi moko po 1 kg v polietilen vrečke. Vprašali smo, če se moka dobro ohrani v tej embalaži, pa nam niso mogli odgovoriti. V nobeni samopostrežni trgovini pa nismo zasledili moke v tej vrsti embalaže. Kolikor bi se mi odločili za tako embaliranje, bi lahko stroške embaliranja za polovico znižali.

Zamboni italijanska tovarna je razkazovala na ogromnem prostoru samo dva stroja in sicer za pakiranje riža v kartone in moko v papirnate vrečke. Teh vrst strojev je že precej v Jugoslaviji.

V tem času pa smo že dobili prospekte — ponudbo iz Italije za ves njihov proizvodni program.

Španska tovarna »Guell« je razstavljala male in preproste stroje za embaliranje riža, pražene kave in razne zrnate artikle v celofanske vrečke s križnim dnom. Riž embaliran v tako embalažo je izredno lepega izgleda.

Italijanska tovarna »Cernaredo« je prikazala serijo manjših strojev »Universak« za embaliranje dišav, servirnega sladkorja in sličnega blaga. Ti stroji lahko pakirajo in zapirajo po eno ali več vrečk istočasno!

Tovarn, ki so razstavljale stroje slične izdelave, kot je naš Hamac pa je bilo še več in to firme »ICA«, »ROURE«, vendar pa so ti stroji že zelo izpopolnjeni.

Več razstavjalcev je tudi pokazalo stroje za embaliranje sadja. V glavnem pa uporabljajo vsi skrčljivi polietilen s papirnatim podstavkom.

Na prostoru za opremo trgovin in gostinstva pa je bilo precej strojev za slaščičarsko proizvodnjo.

Med ostalimi stroji je zelo zanimiv stroj za rezanje in embaliranje odpadnega papirja. Verjetno bi za naše podjetje bil tak stroj kmalu rentabilen.

Za ročno zapiranje polietilenskih vrečic imajo žico oblečeno v plastiko, katero sproti reže stroj-

ček, kar je dosti cenejše kot naši pločevinasti trakovi za zapiranje sladkorja.

Prav tako je bil na sejmu prikazan transport embalaranega blaga v embalaricah in to z različnimi viličarji in drugimi transportnimi napravami.

Med razstavljalci je bilo podjetje iz Francije, ki embalira kavo v filter embalažo. To je pripravljeno tako, da nastaviš na skodelico pripravljen zavitek, priliješ vro-

čo vodo čez ta filter in kava je gotova. To embalirajo po več komadov skupaj z dodatkom nekaj skodelic iz plastike. Kava je zelo dobra in po izjavi predstavnika tovarne dosti bolj zdrava. Obljubili so, da nam v najkrajšem času pošljejo svoje vzorce.

Razstavljenih je bilo tudi več malih strojev za avtomatično lepjenje kartonov. Ti stroji niso pretirano dragi. Tak stroj bi pri nas, pri stroju Hamacu v naši pražarni

nadomestil eno delavno moč. Kartoni bi bili zaprti dosti lepše in trdneje.

V tem kratkem pregledu celotnega kompleksa razstave ni mogoče zajeti tako obširno kot je bilo razstavljeno na sejmu. Ogled te razstave je bil zelo poučen in meniva, da nam bo koristil pri načrtovanju in izboljšavi embalaranja v našem podjetju.

Cveto Kolenc
Stane ing. Mele

Kaj je to SMD in AODM?

Marsikje sem že poudarjal, da moramo dokončati sistemizacijo delovnih mest (v nadaljevanju SDM) in analitsko oceno delovnih mest (v nadaljevanju AODM). V tem kratkem sestavku pa želim prikazati vrednote in koristi, ki bi jih prinesle podjetju SDM in AODM. Seveda je popolnoma nemogoče izračunati finančni efekt, toda verbalno je mogoče te vrednote dobro opisati.

SDM in AODM spadata med splošne zadeve celotnega podjetja in mislim, če je delo dobro opravljeno, močno izboljšujeta organizacijo zaposlovanja in ekonomsko izkoriščenost delovne sile. S SDM in AODM lahko dosežemo, da postavimo na določena mesta tiste ljudi, ki najbolj ustrezajo glede izobrazbe, prakse in s specifičnim znanjem. Prepričan sem, da bi odkrili mnogo nepravilnosti, bodisi, da so nekatera delovna mesta za ljudi preobremenjena ali kar je verjetnejše, da so premalo obremenjena. Tu so še mnoge skrite rezerve. Statistike kažejo, da so strokovnjaki in ostali umski delavci izkoriščeni samo z 40% in če bi ta odstotek povišali na 60% je prihranek ogromen. Del tega prihranka bi prav gotovo ustvarili s SDM in AODM, poleg tega pa bi ustvarjeni del dohodka na OD (plače) pravičnejše razdelili. Personalna in kadrovska služba bi imeli neprimerno lažje delo pri zaposlovanju novih delavcev. Razumljivo je, da do sedaj zaradi naglega razvoja podjetja tega ni bilo mogoče urediti, toda problem je sedaj tu in potrebno ga je čimprej reševati, sicer bomo imeli še večjo neurejenost na tem področju, kot je že.

Kadrovska komisija je že predlagala sestav komisij za sistemizacijo delovnih mest in te komisije so tudi že pričele z delom. Centralna komisija se je odločila, da razdeli obstoječe gradivo med sektorske komisije, ki imajo nalogo končati sistemizacijo. Toda komisije so sestavljene iz zaposlenih ljudi, ki se bodo zavzemali za to delo ali

pa tudi ne. Verjetnejše je drugo. Zato moramo namestiti delavca z visokošolsko ali višješolsko izobrazbo, ki bi se ukvarjal samo s temi problemi. Njegova naloga bi bila strokovno se poglobiti v te stvari in s tem izključiti vpliv komisij pri sestavljanju SDM. SDM bi takoj morala slediti AODM, ki pa zahteva mnogo dela in časa.

Najprej se moramo odločiti za kaj nam bodo služile SDM in AODM. Če želimo urediti samo sistem nagrajevanja, potem se nam ni potrebno spuščati v podrobnosti, če pa želimo doseči tudi druge namene npr. objavljane prostih mest za selekcijo in razvrščanje delavcev, za učinkovito kadrovanje, efektivno personalno službo, za planiranje kadrov, potem pa mora biti analiza kompleksnejša. S pomočjo AODM bomo neprimerno lažje našli mesta za duševno ali telesno prizadetega delavca, prav tako za mladino in nosečnice. Kadrovska služba bi imela zelo dober pregled nad potrebami kadrov. Personalna služba bi lahko sprejemala delavce na osnovi SDM in AODM, kjer bi bil natančen opis delovnega mesta in tudi zahteve, ki jih terja to delovno mesto. Na osnovi tega opisa lahko delavec takoj ve, kakšni so pogoji dela. Pri nas si mora delavec ogledati delovno mesto, ker personalna služba ni do potankosti seznanjena z delovnim mestom. Prav tako ne bi bilo treba personalni službi stalno spraševati obratovodje, kaj bo delal določen delavec in kakšen naj bi bil. Vsak novinec bo takoj dobil dober vtis o organiziranosti podjetja, kar je eden od stimulansov.

Opis delovnega mesta nakazuje smer napredovanja na zahtevnejša delovna mesta, kar je pomembno za mlad strokovni kader, kajti možnost napredovanja v stroki je eden najpomembnejših motivov za delo.

S pomočjo opisa delovnega mesta omogočamo lažje delo izobraževalnemu centru, saj je kartica delovnega mesta osnova za izdelo-

vanje profila znanja, učnega programa dopolnilnega izobraževanja in uvajanja delavca na delovno mesto. Glavni vzrok nesreč pri delu je treba iskati v samem človeku. S pomočjo AODM odkrivamo momente, ki vplivajo na nesreče in s tem nakažemo preventivne ukrepe; strožja selekcija, poostreni zdravniški pregledi za določena mesta, dodatno izobraževanje. Vodilna oseba se lahko vsak trenutek informira o nalogah posameznega delovnega mesta. Mislim, da sem naštel dovolj razlogov, zaradi katerih bi morali sprejeti ustrezne ukrepe in jih potem oživiti v stvarnost.

Stanislav ing. Mele

Pismo upokojenca

Ko na pragu novega leta prebiram VESTNIK, razmišljam o časih, ko sem bil še med vami in letih, ki tako hitro minevajo. Kot leto, se nagiblje k zatonu tudi naše življenje; vendar se leto ponovno rodi, življenje pa nezadržno drvi svojemu koncu naproti.

Nam upokojencem prijetno krajša čas VESTNIK, ki ga z zanimanjem prebiramo, ob prijetni zavesti, da kolektiv MERX-a ni pozabil na nas, ampak skrbi, da smo tudi bivši sodelavci seznanjeni z vsemi dogajanjmi v delovni organizaciji.

Zato se vedno razveselimo vsake nove številke VESTNIKA, ki naj to pot, ob novem letu, posreduje vsem članom kolektiva naše najboljše želje in iskreno zahvalo za vso izkazano pozornost.

V imenu upokojencev iz Brežic

Anton Krošl

Novi zakon o zdravstveni neoporečnosti živil in predmetov splošne rabe v praksi

Zakon, ki nosi gornji naslov, je bil objavljen v številu 71 Uradnega lista SFRJ dne 30. 12. 1972. Njegova določila so zelo precizna in jim moramo imeti v našem trgovskem poslovanju vedno pred očmi, saj so kazni za kršitev prav občutne. Tudi novi zakon podaja definicijo pojma živila, ko pove, da je z živilom mišljeno po tem zakonu vse, kar uporabljajo ljudje za hrano in pijačo v predelanem ali nepredelanem stanju. Sem spadajo začimbe in vse druge snovi, ki jih dodajajo živilom zaradi konzerviranja, ali da se jim popravi videz, barva, okus ali vonj odn. da se obogatijo ali doseže kakšna druga lastnost. Pod pojmom zdravstvene neoporečnosti živil je mišljena higijenska neoporečnost živil in neoporečnost njihove sestave, ki vpliva na biološko vrednost živila. Zakon uporablja tudi pojem »predmete splošne rabe«, ki jih vključuje v promet z živilom in jih v čl. 2 taksativno našteva (posoda, pribor, embalaža...) čl. 4 našteva zakon lastnosti živil in predmetov splošne rabe, ki niso neoporečni. Taka živila, ki niso neoporečna, seveda ne smejo v promet. Ta si poglejmo izvajanje tega zakonskega določila v praksi!

Iz primerov, zaradi katerih smo bili v postopku pred gospodarskim sodiščem izluščimo, da posamezniki niso vodili dovolj brige o preizkusu kakovosti živil ob priliki dobave. Še vedno se nekateri poslovodje poslužujejo stare prakse in se »zanesejo« na to, da jim dobavitelj pošilja neoporečno blago. Takšna legodnost pa je marsikateriga trgovskega delavca stala denarno kazn. Poglejmo si to na sledečem primeru:

Proizvajalec pošlje poslovalnici ali našemu grosistu blago, katerega je že dalje časa držal v svojem skladišču. Polovico ali celo več časa je že poteklo na račun roka veljavnosti, ki sme biti živilo v prometu. Ob upoštevanju prevoza in manipulacije blaga prispe takšno blago v poslovalnico, kjer tudi nekaj časa leži, na kraju pa je že potekel rok veljavnosti. Budno oko trgovskega delavca bi moralo tako blago izločiti iz prodaje, kajti po čl. 5 novega zakona je šteti za higijensko oporečna tudi živila oz. predmeta splošne rabe, ki jim je iztekel rok uporabnosti, naveden v njihovi deklaraciji. Če tega ni storil, bo inšpektor ugotovil kršitev predpisa in bo predlagal uvedbo postopka. Kazen za tako kršitev ne bo majhna niti za podjetje, niti za

odgovorno fizično osebo (poslovodjo, šefa embalarne, skladiščnik itd.)

Za obd. podjetje je z zakonom zapretna kazn od 10.000,00 din do 100.000,00 din, za odgovorno fizično osebo pa od 200,00 do 300,00 din.

Uvodoma sem opozoril na čl. 4 zakona o zdravstveni neoporečnosti živil in predmetov splošne rabe. To določilo navaja lastnosti živil, in predmetov splošne rabe, ki jih le-te imajo in jih štejejo, da niso neoporečne med drugim, če so okuženi z bolezenskimi klicami ali zajedalci, če vsebujejo tolikšne količine strupenih sestavin ali snovi, da lahko škodljivo vplivajo na zdravje potrošnikov, če izvirajo od poginulih živali itd. Zlasti pride v naših prodajalnah pa tudi v skladiščih v poštev ugotavljanje neoporečnosti živil z okusom, vonjem ali videzom. Tč. 64 člena cit. zakona namreč določa, da sodijo med oporečna živila in predmete splošne rabe tudi take, katerih sestava ali njihove organoleptične lastnosti so zaradi kemičnih, mikrobioloških ali drugih procesov toliko spremenjene, da niso več uporabni za določene namene. Odgovorne osebe, ki imajo opravka z živilom in predmeti splošne rabe bodo pač morali posvetiti vso skrb pri svojem delu in taka živila seveda takoj izločiti iz prodaje, ali jih pa, če posumijo v neoporečnost, že ob priliki dostave zavrniti.

Novota v tem zakonu je ta, da mora uvoznik živil oz. predmetov splošne rabe obvestiti zvezni sekretariat za delo in socialno politiko, ko prispe pošiljka, ki jo uvozi. Carinski organi ne smejo ocari-

niti živil, dokler ne dobijo od tega organa potrdila, da pošiljka ustreza pogojem, ki so predpisani v Jugoslaviji. Tako uvoznik kot drugi proizvajalci in prodajalci so dolžni dati organom, ki so pristojni za zdravstveno nadzorstvo brezplačno na razpolago potrebno količino živil in predmetov splošne rabe ali surovin, da vzamejo vzorec.

O tem, da so bili vzeti vzorci živil, predmetov splošne rabe oziroma surovin, se sestavi zapisnik. Izid analize vzorcev je možno izpodbijati z zahtevo, da se naj opravi superanaliza vzorcev v kakšni zdravstveni zdravstveni ali drugi pooblaščen organizaciji združene dela. V slučaju neskladnosti izidov je odločen izid superanalize vzorca.

Pristojni organ sme v določenih primerih prepovedati promet živil in predmetov splošne rabe, ki niso neoporečne ter celo odrediti, da se taka živila in predmeti vzamejo in uničijo.

Pri vsem tem velja pripomniti, da bo treba resno upoštevati vsa ta določila in biti pri poslovanju z živilom ter predmeti splošne rabe do sleden. Zvezni sekretar za delo in socialno politiko bo izdal v soglasju z zveznim sekretarjem za gospodarstvo in zveznim sekretarjem za kmetijstvo natančnejše predpise o minimalnih pogojih glede higijenske neoporečnosti živil in predmetov splošne rabe, ki smejo biti v prometu na območju SFRJ. Ti predpisi, lahko bi rekli standardi, pa bodo vsem trgovskim delavcem zlasti tistim, katerim je zaupano ravnanje z živilom hkrati pomagalo pri ocenjevanju zdravstvene neoporečnosti živil in predmetov splošne rabe. Urednik

Z občnega zbora konference osnovnih organizacij sindikata MERX

V mesecu decembru 1972 so na območju našega podjetja bili občni zbori osnovnih organizacij sindikata že v okviru bodočih TOZD. Na občnih zbora je bilo obdelano poročilo o finančnem materialnem poslovanju, predlog oblikovanja TOZD v podjetju, izvolitev novih izvršilnih odborov ter delegatov za občni zbor konference organizacij sindikata in sprejeti programi bodočega dela.

Dne 22. 12. 1972 pa je bil občni

zbor konference osnovnih organizacij sindikata podjetja v »Domu železarjev« v Ravnah na Koroškem.

Občnemu zboru so poleg dose-danjih članov konference, predsedstva in nadzornega odbora konference prisostvovali novo izvoljeni delegati, predsedniki organov upravljanja in družbeno političnih organizacij, predsedniki občinskih sindikalnih svetov Velenje, Slov. Gradec, Ravne na Koroškem, Radlje, zastopnik Medobčinskega od-

bora sindikata delavcev storitvenih dejavnosti Celje tov. Branko Martič in zastopnica Republiškega odbora sindikata delavcev storitvenih dejavnosti Republiškega odbora sindikata delavcev storitvenih dejavnosti Ljubljana tov. Mira Frolova, generalni direktor tov. Franc Petauer in vodilni delavci podjetja ter predstavniki tiska in RTV Ljubljana.

Po tem, ko je občni zbor poslušal poročilo predsednika konference osnovnih organizacij sindikata, ki ga je podal tov. Stane Golavšek o dosedanem delu sindikata in o bodočih nalogah, je direktor gospodarsko računskega sektorja podal poslovno poročilo in osnutek razvojnega programa podjetja. Posebno pozornost pa je vzbudil s poročilom o delu komisije za uresničevanje ustavnih dopolnil v podjetju MERX.

Predsednik delovne skupine, ki pripravlja predlog osnutka bodočih TOZD je pojasnil in navedel razloge zaradi katerih je prišlo do zakasnitve, zagotavlja pa, da bo predlog osnutka posredovan članom delovnih kolektivov do februarja 1973 v obravnavo.

Po podanih poročilih se je razvila živahna razprava, v kateri so bila obravnavana zlasti naslednja vprašanja: ukinitve nočnega dela delavcev pekovske dejavnosti, formiranje solidarnostnega sklada, izobraževanje zaposlenih in informiranje članstva, o organiziranosti sindikata v podjetju in o oblikovanju TOZD.

Po končani razpravi je občni zbor sprejel program bodočega dela, sklep o organiziranosti sindikata v podjetju in pravila sindikalne organizacije. Na to je izvolil 37 članov v konferenco.

Za predsednika konference pa je izvolil tov. Marjana Rojnika.

Dne 11. 1. 1973 je na prvi seji konference še izvolila za predsednika tov. Staneta Golavška tajnika tov. Edvarda Podpečana in za blagajnika tov. Majdo Padežnik.

Predsedstvo konference sestavljajo vsi predsedniki osnovnih organizacij sindikata in predsednik, podpredsednik ter tajnik konference. Ostali člani konference so:

Franc Lah	Stane ing. Mele
Peter Kotnik	Martin Ožek
Alojz Žgank	Anica Bevc
Janez Pešec	Janko Založnik
Branko Hriberšek	Janez Oman
Štefan Šah	Marjan Čretnik
Anica Kovač	Marija Mastnak
Ciril Blagotinšek	Jože Imperl
Polde Laznik	Dragica Maček
Albin Avžner	Ludvik Bevc
Janko Jazbinšek	Tončka Florjan
Marjan Gorčan	Fanika Grazer
Jožica Arnoš	Alojz Alojz
Maks Miuc	Vera Horjak
Albin Naglič	Jožica Zamernik
Tončka Pokeržnik	

Za uspešnejše delovanje in doslednejše izvajanje Akcijskega programa konference osnovnih organizacij osnovnih organizacij sindikata podjetja Merx so bile izvoljene naslednje komisije:

1. za samoupravljanje,
2. za rekreacijo in oddih,
3. za družbeni standard in
4. za izobraževanje.

Sprejete sklepe bomo objavili s posebnim obvestilom vsem osnovnim organizacijam sindikata v Temeljnih organizacijah združenega dela.

Poročilo

o delu sindikalne podružnice Merx Celje, enota Ravne na Koroškem za čas od 21. XI. 1970 do danes

Izvršni odbor sindikalne podružnice je v svoji mandatni dobi imel 9 rednih sej. V tem času smo imeli tudi dva zbora kolektiva in sicer obakrat po zaključnem računu, združena s proslavo dneva žena.

Osnovna izhodišča za naše delo so bili sklepi sprejeti na zadnjem občnem zboru. Pred podrobnejšim pregledom našega dela naj povem še to, da se je k naši podružnici priključilo skladišče MERX iz Slov. Gradca. Izvolili so dva člana v IO, tako da ta sedaj šteje 11 članov. Udeležba na sejah je bila razen enega primera zelo dobra. Člana, ki se sej ni udeleževal, smo čr-

tali in na njegovo mesto kooptirali novega, ki je dobil na zadnjih volitvah največ glasov.

IO je svoje delo in naloge podredil težnjam in smernicam samoupravnih organov. Zavedali smo se, da le s tesnim sodelovanjem lahko dosežemo uspeh in napredek celotnega kolektiva.

Delo IO bi lahko opredelili v tri glavne skupine in to:

1. Vloga in delo sindikata v samoupravno - družbenih in politično ekonomskih razmerah.
2. Sindikati v splošnem ljudskem odporu.
3. Šport in rekreacija.

Seveda smo razpravljali o vseh

aktualnih tekočih zadevah in problemih, toda o tem kasneje.

1. Vloga sindikata v samoupravnih in družbenih ter politično-ekonomskih razmerah.

V našem dosedanem samoupravnem socialističnem razvoju smo že ustvarili možnost za to, da bi klasične oblike političnega sistema neposredno prerasle v samoupravni sistem. Vendar pa so resni ekonomski problemi, s katerimi smo se srečevali, neugodno vplivali na življenske razmere delavcev in povzročali nestabilnost na političnem področju. Med zamislivi naših političnih organov in med njihovim uresničevanjem je bil stalen razkorak, ki je preprečeval, da bi se razrešila pomembna družbena vprašanja.

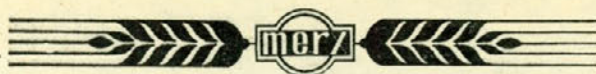
Zato je tudi naš izvršni odbor stopil na težko pot, zavedajoč se, da lahko svojo pravo vlogo odigra le, če bo deloval samostojno, če bo izražal voljo in interese delavcev. Sindikati jasno ne morejo biti nosilec oziroma izvajalec interesov, ki se izoblikujejo izven delavskega razreda. Če bi na to pristali, potem tudi ne bi imeli pravice trditi, da predstavljajo organizacijo vsega delavskega razreda. Priznati moramo, da je bila doslej moč sindikata vse prepogosto omenjena le na odločneje obrobni, manj pomembnih vprašanj, kot na primer: nakup ozimnice, izlet in podobno. Sedaj pa, ko se nahajamo tako reko v prelomnem obdobju, ko prevzemamo pobuda tudi za razreševanje najbolj pomembnih vprašanj naše družbe, se moramo zato ustrezno organizirati in usposobiti. Ustavno dopolnilo s katerim smo dobili pravico do zakonske pobude, pomeni nekakšen zvod, s katerim se bomo lahko lotili tudi najzahtevnejših nalog.

Ob vsem tem se poraja novo vprašanje, ki dobiva vedno večji pomen: to je obveščeno delavcev. Boljša obveščeno in višja stopnja izobraženosti članstva sindikata postaja vse bolj pogoj, da bodo delavci lahko sami odločali in odgovarjali za svoje odločitve in da sindikati ne bodo živeli in delovali samo v svojih vodstvih, temveč tudi v svoji bazi.

S tem v zvezi je naš IO obravnaval na sejah o naslednjih vprašanjih:

- sindikati v pripravah za TOZD
- socialno razlikovanje
- delitveni razponi OD
- eksistenčni minimum
- minulo delo
- družbeni dogovor in s tem akcijo »1000«
- ter vedno aktualno in pereče vprašanje stanovanjskih kreditov.

Sklepe s sej smo vedno prenašali na samoupravne organe. V večini primerov so bili sklepi tudi uspešno rešeni. Pri tem gre posebna zahvala tudi samoupravnim orga-

nom, saj so dovolili in tudi plačali šolanje 12 članom kolektiva na SKS. Prav tako je končalo 21 članov kolektiva poslovske šole, eden pa obiskuje VKS.

2. Sindikati v SLO.

Posebno pozornost smo posvetili tudi vseljudskemu odporu. V mednarodnih odnosih nastajajo in se vedno bolj krepijo nasprotja med velesilami. Bije se boj za nadvlado na svetu in za ohranitev starih preživelih družbenih odnosov, kjer človeka — delavec nima svobodin in je le orodje v rokah vladajočega kroga.

Zaradi neuvrčenosti dobiva Jugoslavija v svetu čedalje večjo vlogo, po drugi strani pa je SFRJ tudi izredno pomembno strateško področje posameznih velesil, ki bi rade spremenile tok našega družbenega sistema.

Naša država se odločno zavzema za mir in enakopravnost med narodi. Mir, enakopravnost in socialno varnost pa bomo očuvali, če bomo enotni in v vsakem trenutku sposobni braniti pridobitve naše revolucije.

Zato je tudi vloga sindikata v pripravah na SLO zelo pomembna. Ker za SLO ni mogoče dati točnega recepta, moramo naše delo usmeriti v iskanju novih izvornih variant, ki se z uspehom uporabljale v vseljudskem odporu. To delo ne sme biti anarhično in samovoljno, temveč organizirano in učinkovito.

Ce hočemo pri tem uspeti, moramo delovne ljudi pripraviti na predstoječe naloge, to pomeni delati z njimi in s tem krepiti njihovo obrambno in patriotsko zavest. Takšno zavest pa lahko gradimo tudi s tem, da odpravljamo očitne napake in krivice, ki se dostikrat povzročajo delavcem. Mislim, da ta moment vse prepogosto zane-marjamo in bi bilo prav, da v razpravi spregovorimo tudi o tem.

IO je predlagal dve komisiji, ki naj bi delovali na svojih področjih. V komisijo za območje Ravne so bili izvoljeni: Saveli Milan — predsednik, Hric Avgust in Svetec Franc.

Za območje Slovenj Gradca pa so bili izvoljeni Naglič Albin — predsednik, Leskovšek Jože in Ošlak Zdravko.

3. Šport in rekreacija.

Naše športne ekipe in posamezniki so bili tudi v tem času zelo aktivni. Najuspešnejša od vseh je bila ekipa kegljačev iz Slovenj Gradca. Na občinskem sindikalnem prvenstvu v Slovenj Gradcu je zavzela odlično tretje mesto. Ekipa Slovenj Gradca je imela tudi dva uspešna nastopa proti ekipi iz Celja, saj je obakrat zmagala.

IO je organiziral tudi dve rekreativni ekskurziji in to prvič v Pomurje z ogledom Varaždina, Čakovca in Murske Sobotne in drugič v Italijo z ogledom Benetk in Doberdoba.

Na koncu naj poročam še o drugih sklepih, ki so bili tudi uspešno realizirani.

Na pobudo IO sta bili pri enoti ustanovljeni dve mladinski organizaciji, ki zahvaljujoč dobremu vodstvu žanjeta lepe uspehe.

Solidarnostna akcija za Pomurje je bila uspešno izvedena, saj smo zbrali v naši enoti kar 11.962,55 din.

Humanost in darežljivost naših ljudi se je izkazala tudi v akciji »boj proti raku«. Pri tem smo s samoprispevkom zbrali 3.201,80 din.

Pregled sklepov organov upravljanja

Dne 14. decembra 1972 se je Poslovni odbor zbral k 7 redni seji, na kateri je uvodoma obravnaval finančni položaj podjetja po uveljavitvi ukrepov za stabilizacijo gospodarstva. Direktor gospodarsko računskega sektorja je nakažal probleme, ki jih je pričakovati v zvezi z zagotovitvijo trajnih obratnih sredstev, zlasti pa okrnjene pogoje za investicijska vlaganja. Kljub temu, da stanje upnikov in dolžnikov ni kritično, bo treba pospešiti izterjavo dolgov in posvetiti več pozornosti nerednim plačnikom. Tu velja posebej poudariti sklep o popolni prepovedi prodaje blaga privatnikom na up in je prodaja možna le proti takojšnjemu plačilu računa, bodosi računa, bodisi v gotovini, s čekom, ali z akceptnim nalogom, skratka, proti polni garanciji, da bo račun poravnán takoj.

Kot vsako leto, je tudi letos odobrena novoletna obdaritev otrok članov kolektiva z darilnim paketom v vrednosti Din 40.- za socialno najšibkejšo pa je odobren še dodatni znesek din 100.-, v obliki bona za nakup blaga. Članom kolektiva, ki služijo vojaški rok, je odobreno novoletno darilo v znesku 100.- din, upokojeni člani pa prejmejo naročilnico, s katero lahko v naših poslovalnicah nabavijo raznega blaga v vrednosti 200.- din.

Za novoletno obdaritev šolskih otrok in za podporo tovrstnih akcij, ki jih organizirajo družbeno politične organizacije, je Poslovni odbor odobril znesek din 12.000.-, ki se razdeli po področjih.

Razpravljajoč o sofinanciranju negospodarskih investicij v posameznih občinah je Poslovni odbor odobril sklenitev ustreznega samoupravnega sporazuma s ŠOb Krško, po katerem prispevamo za leto 1972 din 16.800, ni pa pristal na predlog ŠOb Velenje, da se prvotna stopnja prispevka 1% zviša na 2%.

Ker so zahtevki posameznih občin različni, je Poslovni odbor za-dolžil splošni sektor, da pripravi

Velika samozavest in pripravljenost za skupne akcije je bila izkazana tudi v referendumu o združitvi delavskega in kmečkega zavarovanja in pred tem v občini Slovenj Gradec zelo uspel referendum o občinskem samoprispevku.

Svoje poročilo bi končal v upanju, da smo v sindikatu delali res samo za vaše interese in da ste bili z našim delom zadovoljni.

Zahvaljujem se vsem, ki so nam pomagali, z željo, da tudi z novo izvoljenim IO tesno sodelujejo.

Jože LESKOVŠEK

pregled vseh samoupravnih sporazumov o sofinanciranju negospodarskih investicij z navedbo stopenj, oz. zneskov prispevka, nakar bo določen maksimalni znesek, ki ga podjetje lahko akceptira.

Osvojen je predlog družbenega dogovora o enotnih osnovah kadrovske politike v občini Celje. Dogovor bomo razmnožili in ga razdelili članom organov upravljanja in vodilnim delavcem.

Splošni sektor je predlagal spremembo določil v zvezi s povrnitvijo pogrebnih stroškov svojem umrlega člana kolektiva.

Sprejet je sklep, ki ga je potrdil DS na 3. redni seji, dne 21. 12. 1972, po katerem prispeva podjetje ob smrti aktivnega ali upokojenega člana kolektiva, za pogrebne stroške, znesek din 1.500, stroške izrednega prevoza od kraja smrti do kraja pokopa in stroške običajne osmrtnice v časopisu za umrlega aktivnega, v izjemnem primeru pa tudi za upokojenega člana kolektiva.

Na predlog Komisije za kadre, je Poslovni odbor imenoval:

- tov. Štefana Pohajača za izmenovodjo v MM Vojnik in
- tov. Mirka Rednaka, za obratovodjo pekarnice Velenje, ter dal soglasje, da se razreši delovnih dolžnosti
- tov. Horst Hafner, vodja oddelka EOP z 28. 2. 1973 in
- tov. Božo Lamovšek, upravnik Hotela MERX, z dne 31. 12. 1972.

Obema preneha delovno razmerje na lastno željo.

Poslovni odbor je ugodil nadaljnjemu predlogu Komisije za kadre in Oskarju Sovincu, ki se pri podjetju pričuje za aranžerja od 1. 1. 1973 dalje priznal izplačilo razlike med prejemki, ki mu jih priznava Zavod za rehabilitacijo in osebnim dohodkom, ki gre delavcu na osnovi 550 točk, po vsakokrat doseženi vrednosti točke.

Za čas odsotnosti vodje skladišča žitaric in mlevskih izdelkov, je na tov. Faniko Spolenak, admi-

nistratorko v tem skladišču in na Draga Zdolška, skladiščnika XI, prenešana dodatna materialna odgovornost in je Poslovni odbor zavoljo tega priznal od 1. 12. 1972 dalje:

- Faniki Spolenak dodatnih 200 točk,
- Dragu Zdolšku pa dodatnih 100 točk.

Tov. Pleterski Ladislavu in ing. Stepišnik Ediju je odobreno tri-dnevno potovanje v Italijo zaradi oglada in nabave pekovske opreme, slušateljem poslovskega tečaja pri Poklicni živilski šoli v Mariboru:

- Erdelja Stefanu,
- Kočevar Antonu,
- Brglez Romanu in
- Alimanovič Djevalu

pa je odobren prispevek po din 540.- za stroške poučne ekskurzije v ZR Nemčijo.

Obravnavao dodatni predlog področja prodaje na drobno Ravne, je PO odobril, da se tov. Mariji Mislovič in Jolandi Drevenšek v celoti povrne stroški prevoza na delo in z dela, na relaciji Mežica — Ravne.

Ob koncu seje je Poslovni odbor še sklenil, da se Ekonomskemu šolskemu centru, Celje, odobri prispevek din 15.000 za opremo učilnic za kobinetni pouk.

Ta sklep je potrdil DS na 3. redni seji, dne 21. 12. 1972.

Delavski svet je na 3. redni seji, dne 21. 12. 1972 obravnaval poročilo o delu Poslovnega odbora in potrdil nekatere njegove sklepe.

Poleg že omenjenih je potrdil sklep PO, sprejet na 4. redni seji, o odobritvi štipendije izven plana:

- Zinki Drešček, za šolanje na ESS, 3 letnik,
- Martini Vodenik, za šolanje na ESS, 1 letnik,
- Andreju Križniku, za šolanje na TSS, 2 letnik,
- Dušanu Mirkancu, za študij na Ekonomski fakulteti.

V celoti, brez sprememb ali dopolnitev je potrjena prednostna lista za stanovanja in stanovanjske kredite, kot je bila dana v obravnavo članom delovne skupnosti.

Na predlog proizvodnega sektorja je DS odobril, da se v pekarni Hrastnik uvede nočno delo za 10 žena, ker sedanega načina dela ni moč spremeniti, zaradi pomanjkanja moške delovne sile.

Odobren je pristop podjetja k samoupravnemu sporazumu o izločanju in usmerjanju sredstev za stanovanjsko izgradnjo, po odlokih posameznih občin, ki predlagajo tak sporazum.

Kolektivu je bil dan v razpravo predlog sprememb in dopolnilnih Pravilnika o delitvi osebnih dohodkov in je Delavski svet, glede na to, da na predloge ni bilo pripomb, sklenil:

Člen 117 POD glasi:

Štipendije dijakov srednjih šol ter višjih in visokih šol znašajo:

- za dijake srednjih šol, ki stanujejo v občini kjer je šola, ali se dnevno vozijo v šolo
din 350.-
- za dijake srednjih šol, če bivajo med šolanjem izven občine, kjer stanujejo
din 400.-
- za študente višjih in visokih šol
din 650.-

Z dodatkom za učni uspeh študentov višjih in visokih šol:

- din 90.- — za oceno odlično;
 - din 70.- — za oceno prav dobro
 - in din 50.- — za oceno dobro;
- Mesečno, za nazaj, ob rednem zaključku letnika.

Člen 118 POD glasi:

Učencem pripadajo za čas učenja mesečne štipendije (med teoretičnim poukom), oz. nagrade (med praktičnim poukom), ki znašajo:

- v prvem letu učenja din 200.-
- v drugem letu učenja din 250.-
- v tretjem letu učenja din 300.-

Ko so učenci v šoli, pa morajo stanovati zaradi oddaljenosti bivališča, izven doma, prejemaajo polovico štipendije, podjetje pa jim plača oskrbne stroške v višini stroškov v celjskem internatu. Učenci, ki razred ponavljajo, prejemaajo znižano štipendijo, ki se določi brez upoštevanja zneskov štipendije za čas ko so v šoli.

Vsem učencem zadnjega letnika ki dosežejo oceno odlično, se izplača ob zaključku letnika 1,5 mesečne nagrade. Učencem drugih letnikov, ki dosežejo odlični uspeh in učencem zadnjega letnika s povprečno oceno prav dobro za uspeh v razredu in uspeh pri praktičnem delu pa enkratna mesečna nagrada.

Učenci, ki imajo le dveletno učno dobo, dobivajo po izteku učne dobe, dokler ne opravijo izpita v šoli, nagrado kot učenci v tretjem letniku.

Člen 109 POD glasi:

Delavec, ki ne stanuje v kraju v katerem dela, ima pravico do povračila stroškov prevoza na delo in z dela, če se vozi iz kraja, oddaljenega po najkrajši poti, nad 4 km od delovnega mesta.

Vračajo se stroški nad 40.- din do 120.- din (največ vrne podjetje 80.- din stroškov).

Delavci, ki so razporejeni po

službeni potrebi za določen čas na delovno mesto, kjer morajo plačevati prevozne stroške, dobijo le-te povrnjene do 30 dni v celoti, nato pa kot drugi delavci.

Delavci, ki se vozijo na delo in imajo deljen delovni čas, prejmejo za drugo vožnjo povrnjene prevozne stroške v celoti, za prvo vožnjo pa kot drugi delavci.

Štipendisti, praktikanti, delavci na počitniškem delu dobivajo stroške povrnjene v celoti.

Osební dohodki pripravnikov se obračunavajo po številu točk in sicer:

- za pripravnike na delovnih mestih, kjer se zahteva šola II. stopnje 550 točk
- za pripravnike na delovnih mestih, kjer se zahteva višja šolska izobrazba 650 točk in
- za pripravnike na delovnih mestih, kjer se zahteva visokošolska izobrazba 850 točk.

Dopisujte v svoje glasilo

Delavski svet je sprejel sklep o ustanovitvi Samopostrežne trgovine v Crni na Koroškem, Gostišča MARČIČ v Slovenjem Gradcu in prodajnega mesta pri poslovnici 3-Agropromet. Nadalje je odobril razširitev predmeta poslovanja poslovalnice Vrelec, Dobrna in uknil poslovalnico HÖTUNJE, področje Šentjur, ker je lastnik odpovedal poslovne prostore.

Ob koncu seje je DS še potrdil ukrep izključitve iz delovne skupnosti, ki ga je zoper Slavka Grobina izrekla komisija za izrekanje ukrepov. Zavrnil je tudi pritožbo Nika Žolnirja, zoper izrek zadnjega javnega opomina.

Dano je soglasje za financiranje ureditve šolskih prostorov Gostinške šole v Celju, z deležem din 203.630.

F. Š.

MERX VESTNIK

Urejuje uredniški odbor: Franjo Šarlah, Slavica Perme, Cveto Kolenc, Edo Steblovnik, Stanko Golavšek. — Odgovorni urednik Ladislav Čmer, dipl. lur — Izhaja mesečno

Tisk: Papirkonfekcija, obrat Valvasorjeva tiskarna, Krško
Naklada: 2.100 izvodov